

: menighetsblad for Bønes - 4/06 - årgang 3

med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Tre måneder i Betlehem

Fana-kapellan Eirik Mills skal denne høsten bo og arbeide i Betlehem som utsending for Kirkens Nødhjelp. Side 5-7

Sterkt symbol gjennom årtusener

Hva har dronning Nefertiti (bildet), keiser Konstantin, datamilliardær Bill Gates og de kreative regissør-brødrene Wachowski til felles? Side 6-7

Fokus på den «andre sorgen»

Samlivsbrudd innebærer en sorgreaksjon, en sorg «det ikke sendes blomster til». Fana-menighetene ønsker å sette fokus på dette vanskelige emnet. Side 12

Mødrelaget feires

Mødrelaget for Strømme og Bønes søndagsskoler er 50 år i år. Side 14-15

50 år med Klubben

Fellesskap, vennskap og ikke minst naturoplevelser, som her fra en Romsdals-tur: Dette er hva Klubben har stått for i snart femti år. Nå planlegges jubiléet. Side 2-3

FOTO: ENDRE NIELSEN

Hvem-hva-hvor side 13

Menighetskalender side 16

Heldige meg, dobbel lottogevinst

Det er en strålende vakker formiddag, en sånn vi har hatt så mange av i sommer.

AV KARL JOHAN KIRKEBØ

Jeg sitter og ser ut på et turistskip der passasjerene sitter i sine dekkstoler og nyter tilværelsen. Vi er mange som har det svært så godt.

Samtidig forteller mediene om krigene i Midtøsten, på Sri Lanka og Irak. De forteller om sultkatastrofer, tørke, tsunamier og lidelse. Andre steder i verden. Heldigvis langt borte fra meg. Det er mange som har det veldig vanskelig.

Så tenker jeg at jeg er usedvanlig heldig. På en måte har jeg vunnet dobbel førstepris i Lotto, ja mer enn det. Jeg er født i Norge, kanskje det beste landet i verden å bo i. Vi er lykkelig forskånet fra de store naturkatastrofene. Vi har hatt fred i over 60 år og med alle gode utsikter til at dette skal vare. Selv om mye sikkert kan forbedres, så må vi erkjenne at vi er født heldige som er født i Norge. Det er som å vinne i Lotto, i alle fall føler jeg det slik.

Men livet er også mye mer enn mat og klær og materielle goder. Min største Lotto-gevinst er at jeg har fått lov å motta Jesus som min gave, få tro på at han har gjort opp mine synder og at jeg kan få leve – og dø – i hans kjærlighet. Dette er en gave som alle kan få del, en Lotto-gevinst som bare blir større jo flere vi får dele den med.

Så blir jeg sittende og undre meg. Får dette noen konsekvenser for mine valg, mine prioriteringer. Eller bare konstaterer jeg at jeg er heldig og har nok med mitt eget. ●

Refleksjon

Bønesbladet nr 4, 2006

Bladet utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Lokalredaksjon:

Helge Kolstad, Sigmund Austrheim og Karl Johan Kirkebø

Klubben fyl

Høsten 1957 ble det startet en bibelgruppe i Storetveit menighet i regi av Rolf Johannesen. Målet var å få ungdommene i menigheten til å bli interesserte i å begynne i en ungdomsklubb.

AV ELIN FOSSE OG ØYSTEIN LOVEN KIRKEBØ

Med freidige «lokkeskriv» som ble sendt ut til menighetens konfirmanter forsøkte man å få ungdom til å stille på møtene som ble avholdt på fredagskvelder. Her er et utdrag fra et av disse skrivenne: «*Er du lat?? Eller finnes der noen annen grunn til at du ikke gad bevege deg opp i menighetshuset sist fredag???*».

Målet klart

Ved utgangen av Klubbens første år hadde Knut Ingebrigtsen tatt over for Rolf Johannesen som leder for arbeidet og medlemsmassen var oppe i 20-30 konfirmanter. Målet med arbeidet var klart, å samle ungdommen for Kristus, men Klubben hadde enda ikke funnet sin karakteristiske form.

Høsten 1958 reiste Knut Ingebrigtsen, og Dag Møller, som nettopp var kommet til byen overtok en klubb som var i sin famlende begynnelse og som enda ikke hadde funnet en klar form. Med sin bakgrunn i speiderbevegelsen gav Dag Klubben en fastere struktur som fortsatt kjennetegner Klubben den dag i dag.

Friluftsliv

Et aktivt friluftsliv ble valgt som ramme for forkynnelsen, og allerede i 1959 ble Klubbens første sommertur arrangert da Dag tok med seg fem medlemmer, både jenter og gutter, til Folge-

Nok en topp er besteget på påsketur med klubben.

fonnhalvøen. Allerede høsten 1959 hadde Klubben vokst seg så stor at det ble sett på som nødvendig å dele den inn i mindre grupper. Ved denne delingen tok unge ledere på seg et stort lederansvar.

Om dette skrev Dag i menighetsbladet i 1962: «*Selvsagt vil gruppene i stor utstrekning stå og falle på de unge som har påtatt seg arbeidet. Men det er vårt håp at Gud vil gi dem innsikt, tid og kjærlighet, og at de enkelte i menigheten vil be for dem.*» Allerede i tidlige år ble klubben formet som den unike ungdomsklub-

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller på e-post: bones.menighet@bkf.no. Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Sentralredaksjon: Kun henvendelser angående menighetsbladet. Annen kontakt: se side 13

Redaktør: Jan Hanchen Michelsen, tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317. E-post: post@dragefjellet.no

Journalist: Magne Fonn Hafskor, tlf. 55 39 04 40 - E-post: eyecu@online.no

Red. råd: Hans Jørgen Morvik, Frode Høyte og Sigmund Austrheim.

Grafisk produksjon: Dragefjellet: tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317, e-post: post@dragefjellet.no (Filer over 5 mb sendes jan.hm@frisurf.no)

Trykk: Grafisk Trykk, Straume

Neste nummer: 18. oktober. **Stoffdeadline:** 2. oktober

ler 50 år

Kontaktpersoner:

Øystein Loven Kirkebø: 415 37 116 / oystein.kirkebo@aak.no
Jannicke Bjerke Falch: 900 55 836 / j.b.falch@no.cisv.org
Anne Marte Haukom: 414 57 174 / amhaukom@hotmail.com

Flatbrehytta
i Fjærland.

Program for høsten 2006

20. august:	Familedag i Langeskogen
27. august:	Foredrag om Klubbens historie ved Dag Møller
15.-17. sept.	Høsttur i Stølsheimen
20. september	BBB-kveld
24. september	Aktivitetssdag med vår «søsterklubb» i Slettebakken
13.-15. oktober	Dugnad og gourmettur til Klubbens hytte Kongsnut på Finse
26. oktober	Foredragskveld: vår tro i dag
29. oktober	Gudstjeneste og søndagsfotball
8. november	BBB-kveld
17.-19. nov.	Felles lederweekend med gamle og nye ledere
26. november	Gudstjeneste og søndagsfotball
3. desember	Adventsgudstjeneste og juleverksted på Storetveit
08.-10. des.	Adventstur til Kaldevass
26. desember	Klubben krydrer gudstjenesten

ben den fortsatt er i dag. Blant tingene som er viktige for Klubbens identitet kan vi nevne: unge leder unge, BBB (Bibel, Bønn og Brorskap), høy turaktivitet og inndeling i små grupper. For at Klubben skulle bli en levedyktig organisme innså Dag tidlig at den trengte en egen ledertrening, og et lederkurs ble startet.

Skal markeres

I 2007 er det altså 50 år siden den spede begynnelsen, og dette må selvsagt behørig markeres. Det er ganske unikt at Klubben har beholdt sin form og iden-

titet gjennom 50 år, og hundrevis av ungdommer har med glede og engasjement lagt ned utallige timer med frivillig arbeid. Det er derfor en stor gjeng som er invitert når Klubben skal feire seg selv i tiden som kommer.

Vi i jubileumskomiteen har siden vi begynte å planlegge jubileet ønsket å ha en feiring i Klubbens ånd. Vi har derfor lagt opp til feiring gjennom et helt år, med arrangementer som vi håper at alle som har gått i Klubben vil kjenne seg igjen i. Vi vil gjennom jubileumsåret forsøke å gjennomføre alt fra BBB'er til fot-

tur i Stølsheimen, og det hele vil bli avsluttet med en gallamiddag i Grieghallen 9. juni 2007. Alle som har gått i Klubben og som ønsker å være med på feiringen kan gå til www.klubbis.no for mer informasjon, eller ta kontakt med en av jubileets kontaktpersoner.

Som en del av Klubbens jubileumsår vil Dag Møller holde et foredrag om Klubbens historie etter gudstjenesten på Storetveit den 27. august. På dette foredraget er alle interesserte hjertelig velkomne, om de har gått i Klubben eller ikke. ●

FAGERNES YACHT CLUB

Straumevegen 168 Tlf. : +47 55125080
N-5151 Straumsgrend Fax : +47 55122303

BILHUSET
KRÅKENES • A S

ØVRE KRÅKENES 51
Telefon 55 52 60 00

Hvor mange språk kan du?

Søndag 24. september feirer vi Diakoniens dag i Bønes menighet.

Diakoni...? Ehh...? Ja vel...? Diakoni, har det noe med musikk å gjøre, eller? Diakoni, symfoni, kakofoni og sånt?

De med gresk som en del av språkbasjen (er det noen andre enn prester – og grekere??), vet i det minste hva ordet diakoni betyr. Og så er det selvsagt en del andre av oss som har lært det. Men det må faktisk læres, for det er ikke et ord som er så veldig mye i bruk utenom kirkelige kretser. Diakoni betyr «tjeneste». I «Plan for diakoni for Den norske kirke» defineres det slik: «Med diakoni forstås kirkens medmenneskelige omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, og den tjeneste som i særlig grad er rettet mot mennesker i nød». Kanskje du kan skimte noen sammenheng med overskriften nå? Diakoni kalles nemlig gjernene for kirkens kroppsspråk. Det språket vi ofte ikke ut-

Er du for eksempel god på kroppsspråk?

trykker med ord, men ved å rekke ut en hånd eller en skulder til en som trenger det. I Bønes menighet er det mange som er veldig gode i dette språket! Flere til og med uten å tenke over at det er det de snakker!?

Alle kirker driver og skal drive diakonalt arbeid. Det være seg arbeid blant barn og unge, voksne og eldre, syke og sørgende. Veldig mye av det vi driver med er diakonalt. Noen gjør det helt i egen regi, andre har meldt seg direkte til oppgaver i menigheten. Alt dette er verdifullt.

24. september setter vi altså spesielt fokus på menighetens diakonale arbeid. Du vil merke det gjennom salmene og forkynnelsen, gjennom kaken og frukten til kirkekaffen, ved at vi organiserer kirkeskyss, ved at diakonikonfirmantene vil

være delaktige, ved at du vil få informasjon om menighetens diakonale arbeid og inspirasjon til innsats i menigheten. Som kirke ønsker vi å føre Jesu spørsmål videre: «Hva vil du jeg skal gjøre for deg?» Og så ønsker vi å peke på den Gud som har omsorg for alle mennesker, i alt som skjer. Det er grunnlaget for at vi driver diakoni.

Vel møtt i kirken den 24. september kl. 11.00.

PÅ VEGNE AV BØNES DIAKONIUTVALG;
LINDA BÅRDSSEN, DIAKON

Aktuelt

Har du lyst til å bli kjent med oss i Aktiv Fritid?

Dette er et tilbud til deg som er pensjonist og som liker å holde deg aktiv.

Vi møtes annenhver tirsdag i Storetveit menighetshus kl. 11.30–13.30. Den første timen hygger vi med kaffe, te, kake og evt. medbrakt matpakke. Vi får besøk av én i staben i menigheten som har «Ord for dagen» for oss, vi synger litt, får litt info, men mest av alt går tiden til det sosiale.

Den siste timen er satt av til forskjellige interessegrupper. For tiden finnes en

engelskgruppe, bibelgruppe, tur/kulturgruppe og kirke/samfunn-gruppe. Vi håper å starte en gruppe for håndarbeidsinteresserte nå i høst. Noe for deg? Et par ganger i semesteret har vi såkalte felles-

møter, hvor vi får noen til å holde foredrag for oss, kåsere e.l.

Høres dette interessant ut? Kom innom oss – vi har alltid plass til flere!

Samlinger høsten 2006:

- 12. september
- 10. oktober
- 7. november
- 5. desember
- 26. september
- 24. oktober
- 21. november
- 19. desember

Spørsmål? Kontakt diakon Linda Bårdsen 55 30 81 17 eller Ragnhild Thistel, 55 29 14 56/95 79 78 66

På vei til det glemte kristen-folket

Ved siden av å være kapellan i Fana er Eirik Mills distriktskontakt for Kirkens Nødhjelp. Da er det viktig å oppleve på nært hold hva organisasjonens arbeid innebærer, noe som gjerne betyr reiser til steder preget av materiell og åndelig nød, sosial urettferdighet og krigshandlinger. Snart reiser Eirik Mills til Betlehem.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

I tre måneder skal han være i Betlehem, fødestedet til både kong David og Jesus. Byen er i dag en del av de selvstyrte palestinske områdene på den okkuperte Vestbredden, et lite stykke sør for tvillingbyen Jerusalem.

Globalt perspektiv

Jeg treffer Eirik Mills på tampen av de siste hundre års nest varmeste sommer. Han er en vennlig ung mann på 29 år, født og oppvokst i Rælingen kommune (ved Lillestrøm). Faren er amerikaner, så han har nytt godene av å vokse opp i en «tokulturell» fa-

milie. Han kom til Fana fordi han ønsket å prøve seg på et nytt sted, samt at han alltid har likt Bergen som by.

- **Du har jo også valgt byens vakreste kirke?** halvt spør, halvt fastslår jeg.

- Helt enig. Og fanaboerne er svært bevisste på det!

Eirik Mills er en mann med reiselyst, en lidenskap han har hatt så lenge han kan huske.

- I oppveksten var jeg mye i USA. Jeg har også besøkt de fleste europeiske land, samt vært på backpacking gjennom flere land i Asia.

For Eirik Mills er dette en interesse som passer godt sammen med det globale perspektivet han ønsker å ha i

sin prestetjeneste. En del av dette er å være distriktskontakt for Kirkens Nødhjelp, et verv som har brakt ham både til Etiopia og Kenya og til flere av landene i Midtøsten.

- Jeg ser oss i sammenheng med en verdensvid kirke.

I Jesu fotspor

I fjor brakte vervet ham til Israel, et land han ikke tidligere hadde besøkt.

- Jeg har alltid vært fascinert av Midtøsten og folkene der, sier Eirik.

Før avreise skrev han den gang et stykke om sine tanker og forventninger til denne turen. Her uttrykker han sin lengsel etter de kristnes

Aktuelt

Mekka, et besøk som for ham nesten er skjebnebestemt: «Jeg har på en måte følt at jeg skulle vente til tiden var inne. At jeg skulle nå en form for modenhet, før jeg satte føttene på bibelsk grunn.

- Ble forventningene oppfylt?

- På en måte. Men det ble ingen pilegrimsreise slik jeg hadde forestilt meg. Det å komme så tett på den pågående konflikten og nøden stjal perspektivet fra forventningene om å møte en bibelromantisk fortid.

Ble forandret

Eirik Mills kom tilbake som en forandret mann.

- Jeg så at nøden er stor på begge sider. Begge sider kjemper for sin eksistens, trygghet, rettigheter. Jeg er likevel ikke i tvil om at det er en kamp mellom lillebror og storebror, en omvendt fortelling om David mot Goliat.

En del av oppholdet tilbrakte han i flyktningleirer i Libanon. Det gjorde et dypt inntrykk å se disse fortvilte menneskene og deres tapte drømmer, deres kamp for grunnleggende menneskeverd og menneskerettigheter.

- Man kan ikke akseptere terror. Samtidig ser man et desperat folk som gjør irrasjonelle og uakseptable handlinger i mangel av andre måter å bli hørt.

Etter reisen skrev Mills: «Jesus tok som kjent de svakes parti. Han ga de stemmeløse sin stemme. På sin måte opponerte han mot etablerte samfunnsnormer som tillot forskjellsbehandling av mennesker. Man hadde førsterangs og annenrangs borgere, avhengig av etnisk, religiøs og sosial bakgrunn. I løpet av turen slo det meg gjentatte ganger hvor mye – men du verden hvor lite – som har endret seg de siste to tusen årene.»

De første kristne

Oppdraget denne gangen er å arbeide blant kristne palestinere i Betlehem. Dette er en gruppe som ofte blir glemt i konflikten. Fra vestlige land betraktes de gjerne som «arabere og muslimer»

- En kristen palestiner jeg ble kjent med var forundret over alltid å bli spurt om hvordan han var blitt omvendt, sier Eirik, og kaster en brannfakkel:

- Svaret er at disse (arabiske, red) folkene faktisk kan føre sin historie helt tilbake til de første kristne. Det blir da et paradoks at mange kristne viser mer omsorg for jødene enn for sine palestinske trosfeller.

BROBYGGER. Eirik Mills ønsker å være med på å bygge bro mellom jøder, kristne og muslimer under sitt opphold.

Brobygging

- Hva blir din oppgave i Betlehem?

- Solidarisk arbeid er et vidt begrep. Det blir ofte slik at jeg selv må finne ut hvor jeg trenges og hva jeg trenges til.

Oppdraget er en del av et felles prosjekt satt i gang av Kirkenes Verdensråd, noe som betyr at Mills kommer til å arbeide sammen med mennesker fra hele verden. Selv har han vært tydelig på at han ikke bare reiser som privatperson, men også som prest.

- Dette betyr at jeg også representerer det internasjonale kristensamfunnet.

En del av oppdraget er å virke forebyggende og dempende på konflikten gjennom vestlig tilstedeværelse i området. Kirkens Nødhjelp ønsker å fokusere på den humanitære siden av konflikten, selv om det er vanskelig å unngå å se den politiske siden.

- Jeg har tro på enkeltindividets bidrag, å bygge bro mellom mennesker på tvers av politiske og religiøse skillelinjer.

Et godt eksempel er det viktige fredsarbeidet som utføres av den palestinsk-kristne erkebiskopen av Galilea, Elias Chacour (se egen sak).

Mills håper å kunne stifte bekjent-

skap/vennskap både med kristne, muslimer og jøder.

- Tror du din innsats kan medvirke til å skape fred?

- Det er alltid et ønske og et mål å kunne være en brikke i en større sammenheng. Men jeg tror nok det er langt igjen til varig fred i området.

Ikkevoldelige aksjoner

Rettspsykiateren Berthold Grünfeld er av jødisk avstamning, og mistet begge sine foreldre i Auschwitz. Magasinet (Dagbladets lørdagsbilag) gjorde et lenge portrett av ham våren 2003. Her uttaler han seg kritisk mot opprettelsen av staten Israel: «Å etablere en stat på den måten Israel ble etablert, er veldig problematisk. Tanken om at her har vi et folk uten land, og et land uten folk, var i beste fall naiv. Det bodde jo allerede masse folk der. Samtidig er det forståelig at noe måtte skje etter 1945. Men – det forundrer meg likevel at jøder, med så god kjennskap til lidelser, krenkelser og ydmykelser, ikke skjønner bedre.»

Også Eirik tror forklaringen på dagens situasjon er å finne i jødefolkets nyere historie.

ld i den palestinske byen Betlehem.

- Israel er så vidt jeg vet den eneste staten anerkjent av FN som er etablert på rasistiske premisser, sier Eirik, med henvisning til den spesielle loven som innvilger flere og bedre sivile rettigheter til jødiske immigranter enn til palestinere som er født og oppvokst i landet.

Grünfeld sier det slik: «Dagens politikk i Israel har trekk av både fascisme og apartheid. Palestinerne anses som annenrangs og primitive. Paradoksal nok ser jødene på dem på samme måte som de kristne i Europa så på jødene.»

- **Hva med ikkevoldelige aksjonsformer?**, spør jeg og peker på lærdommen etter Gandhi, Mandela – og Jesus. - **Hvorfor velger ikke palestinere å gå en slik vei?**

- Palestinerne mangler en samlende lederskikkelse som nettopp Gandhi og Mandela, sier Eirik. Dessuten mener han at verdenssamfunnet i større grad kunne vært en støtte – slik det var det for Sør-Afrika. Det er vanskelig å stå opp alene mot Israel og USA, understreker Eirik Mills før avreisen til det urolige, men spennende området. ●

I kommende utgaver av menighetsbladet planlegger vi å trykke reisebrev fra Erik Mills. red.

En palestinsk fredspatriark

Nobelpriskandidat Abuna Elias Chacour er erkebiskop av Galilea og en ruvende lederskikkelse også i det palestinsk-kristne miljøet i Betlehem.

Fader Elias Chacour. Bildet er fra dokumentarfilmen om hans liv.

Profil

Abuna, eller fader Elias Chacour ble født i 1939 i landsbyen Biram, langt nord i dagens Israel. Foreldrene hans var kristne palestinere og medlemmer av den melkittisk-katolske kirken.

Åtte år gammel opplevde han, sammen med resten av landsbyen å bli tvangsevakuert av den israelske hæren. Faren og andre voksne menn ble midlertidig sendt til Jordan, mens jorden ble annektert og solgt videre til jødiske nybyggere.

Elias Chacour studerte teologi i Paris, og vendte tilbake til Israel som ferdig utdannet prest i 1965. Dette var en vanskelig tid for unge palestinere i den nye nasjonen. I sin selvbiografiske bok «Blood Brothers» (1984) skriver han om hvordan han selv opplevde dette: «Jeg kunne ikke slutte meg til de voldelige gruppene som nå angrep landet, selv om jeg kunne forstå deres frustrasjon. Men jeg kunne heller ikke slå meg til ro med fars og de eldstes passive holdninger. Når jeg opponerte mot å legge meg flat og se på at våre ungdommer ble nektet utdanning, attraktivt arbeid og skikkelige boligforhold, var det da bare utslag av min typiske stahet?» Svaret fikk han gjennom Jesu ord i Bergprekenen: «Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdighet, for de skal mettes» (Matteus 5:6). Han skriver videre: «Plutselig visste jeg at første skritt mot forsoning mellom jøder og palestinere var å gjenopprette den menneskelige verdigheten.»

Religionsfrihet

Like etter åpenbaringen mottok fader Elias Chacour et kall til den lille landsbyen Ibillin, et stykke sør for hans fødeby. Her har han bodd siden, samtidig som hans utrettelige fredsarbeid har båret stadig nye frukter.

Inspirert av Martin Luther King jr. arran-

gerte han i 1972 en stor fredsmarsj i Jerusalem. Håpet var at den israelske nasjonalforsamlingen ville ta imot dem. Det skjedde ikke, men marsjen samlet tusener av muslimer, kristne og jøder under felles bannere med krav om fred og forsoning.

En del av hans visjon har vært troen på utdanning som en viktig vei mot verdighet og fred. I tråd med denne tanken har han startet opp utdanningsinstitusjonen Mar Elias, bygget rundt den inkluderende idéen «religionsfrihet – ikke frihet fra religioner.» Her møter daglig over 4.500 jødiske og palestinske barn og ungdommer.

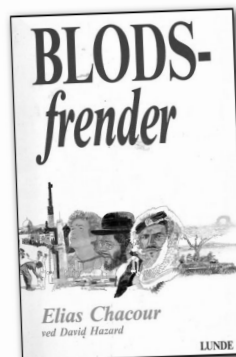
Skolen er oppkalt etter erkebiskopens bibelske navnebror Elias (arabisk: Ilyas), en sentral profet både for jøder, kristne og muslimer.

En felles venn

Tidligere i år ble Chacour utnevnt til melkittisk-katolsk erkebiskop av Galilea (den nordlige delen av Israel). Han er nominert tre ganger til Nobels fredspris, og betraktes av mange som Israels svar på erkebiskop Desmond Tutu.

Chacours visjon kan oppsummeres i et lite utdrag fra en tale han holdt i 2001 ved Emory-universitetet i Georgia, USA: «På vegne av de palestinske barna ber jeg dere: Gi mer vennskap til Israel. De trenger deres vennskap. Men ikke tolk ditt vennskap som en automatisk antipati mot meg, palestineren som betaler regningen for det andre har gjort mot mine elskede jødiske brødre og søstre. Og dersom du har vært opplyst nok til å ta palestinerne side, men samtidig blir ensidig motstander av mine jødiske brødre og søstre: Slutt med det! Slikt vennskap trenger vi ikke. Det vi trenger er en felles venn. For Guds skyld, ingen av oss trenger flere fiender!» ●

Elias Chacours selvbiografi i norsk utgave (Lunde, 1990)

Korset

nøkkelen

Foreningen av det guddommelige og det verdslige.

Helleristninger fra Bohuslän (Sverige)

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Mennesket har til alle tider brukt symboler for å beskrive forhold det ikke helt ut kan definere eller forstå. Intellektuelt kan vi ikke begripe eller forklare hva det guddommelige innebærer. Vi strekker derfor tanken ved å bruke ord og bilder som har meningsinnhold utover og i tillegg til det dag-

Farao Akhenaten og konen Nefertiti under solens livgivende stråler. Relieff fra palasset i El-Amarna, ca. år 1330 f.kr.

ligdagse og vanlige. «Symbolene er maskering og åpenbaring på en gang» sier den tyske religionshistorikeren Manfred Lurker.

Korset er et av menneskets eldste og mest brukte symboler. I sin enkleste form bruker vi det som en koordinat, et kryss på kartet som viser oss hvor vi er – eller hvor vi skal. I gamle helleristninger leser vi det som et symbol på solen (solkors), årstidene og himmels retninger: Innovasjonen i dialog med tradisjonen, det nye som tar opp i seg det gamle. I en noe videre betydning kan man tolke det som en forening av det guddommelige (vertikal akse) og det verdslige (horisontal akse).

Korstilbedere

I kristen tradisjon er korset et dualistisk symbol: På den ene siden forteller det om lidelse og død, på den andre bærer det bud om håp og forsoning. Dette doble budskapet kommer kanskje best frem gjennom at Jesus på korset ofte fremstilles som enten lidende og døende eller triumferende og himmelvendt.

Korsfestelse var en fryktet og nedverdiggende avstraffelsesmetode de romerske makthaverne brukte mot statens fiender. Selve korset var vanligvis en vertikal trepåle med en tverrligger over (formet som en T). Meningen var at offeret skulle lide lenge, ofte flere dager, før døden inntraff. Prosessen kunne fremskyndes ved at offeret enten fikk føttene brukket, ble stukket med sverd, slått eller pisket. Ordet kors stammer fra det latinske *crux*, substantivformen av verbet *crucio* – å torturere.

Å bruke dette torturinstrumentet som symbol for den nye troen var lenge en fremmed og frastøtende tanke. De første kristne opplevde korsfes-

telsen som belastende og skamfull, noe også deres motstandere visste å utnytte. «Korstilbedere» ble brukt som nedsettende bemerkning om de kristne, gjerne med tilføyelsen «*id colunt quod merentur*» («de tilber det de fortjener»).

På Palatinerhøyden i Roma er det funnet en graffiti fra ca. år 240 e.kr. Denne viser et korsfestet esel, med inskripsjonen «*Alexamenos tilber sin Gud.*»

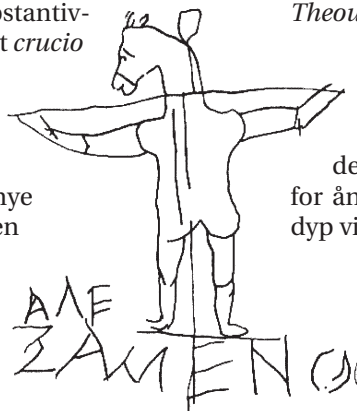
Fiskeysymbolet

De første kristne brukte en fisk som symbol for sin tro, sannsynligvis som en referanse til Jesu løfte til disiplene om å gjøre dem til menneskefiskere (Mark. 1:17). En annen forklaring kan være likheten i uttale mellom de hebraiske ordene for fisk og Kristus. Tegnet er også en variant av den første bokstaven (α, alfa) i det greske alfabetet, en henvisning til Jesu ord om at «*Jeg er alfa og omega*» (Åp. 8:1). Symbolet spredte seg som et hemmelig tegn forfulgte kristne kunne bruke for å gjenkjenne hverandre.

Senere ble det greske ordet for fisk, *ichthys* (ΙΧΘΥΣ), brukt som akronym for den kristne tro: *Isous Christos Theou Huios Soter* (Jesus Kristus, Guds Sønn, Frelser). Innen astrologien regnes Jesu fødsel som den enkeltbegivenhet som innleder fiskenes tidsalder, en tid for åndelig søken, kjærlighet og dyp visdom.

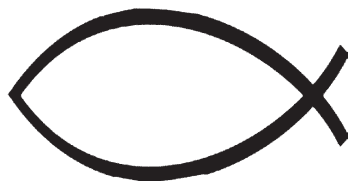
Ankh funnet i gravkammeret til farao Amenhotep II, datert til ca. år 1400 f.kr.

«Alexamenos tilber sin Gud.»
Graffiti fra Palatinerhøyden, Roma, ca. år 240 e.kr

til livet

Fiskesymbolet

Det astrologiske tegnet viser to fisker som svømmer i hver sin retning – en symbolikk ikke ulik den vi kjenner fra korset. Fiskesymbolet ble lenge fortrent av korset, men er i senere tid begynt å komme tilbake som tegn mellom kristne. Noen setter det på bilen sin, andre knytter tegnet (skrevet som <>) til signaturen i sine elektroniske hilsener. Og nederst på disse sidene kan du også se symbolet ...

Livsnøkkelen

Ifølge tradisjonen var det apostelen Markus som brakte kristendommen til Egypt og der etablerte den koptiske kirken. Den tidligste bruken av korset som symbol kan spores hit. Ved å adoptere det gamle egyptiske symbolet for livet, ankh, skapte man en bro mellom den gamle og den nye religionen. Ankh-korset er formet som en T med en løkke øverst. Andre navn på symbolet er løkkekorset (*crux ansata*) og livsnøkkelen. I gamle relieffer ser man hvordan solguden Aten overrekker ankhen – livet – som gave til menneskene.

Ankh-korset ble oppfattet som et positivt symbol for de kristne og erstattet etter

Broughanlea-korset ved Ballycastle, Nord-Irland. Legg merke til inngravert ankh-symbol.

FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

hvert fisken. Jesu død på korset fikk også en klangbunn i dette symbolet, samt opplevelsen av den nye troen som moderlig, kjærlighetsfull og fredselskende. Den opprinnelige løkkeformen ble gradvis erstattet av korset slik vi kjenner det i dag – selv om de lenge levde side om side.

Den ortodokse koptiske kirken bruker fortsatt ankh-korset i sin opprinnelige form, mens vi i Europa kan se symbolet brukt på gravmonumenter og steinkors helt frem til sen middelalder. Symbolets historie kan spores tusener av år tilbake, men dets opprinnelse vil nok forbli i det ukjente. Det har vært gjenstand for mange forsøk på tolkning, og fremstår i dag som tidløst, mystisk, abstrakt og svært vakkert.

En poetisk tolkning er å se det som en forening av det mannlige og kvinnelige prinsipp, med løkken som bilde på livmoren. Et beslektet symbol er ♀, tegnet for den romerske kjærlighetsgudinnen Venus. I vår tid er dette symbolet allment kjent som tegnet for hunkjønn.

Fra Konstantin til Bill Gates

Den romerske keiseren Konstantin den Store (285-337 e.kr.) gav kristendommen en begunstiget stilling i riket. Han stoppet forfølgelsene av de kristne og forbød bruken av korsfestelse som henrettelsesmetode. Foran et større slag fikk han ifølge legenden en visjon om å kjempe under Jesu monogram, XP.

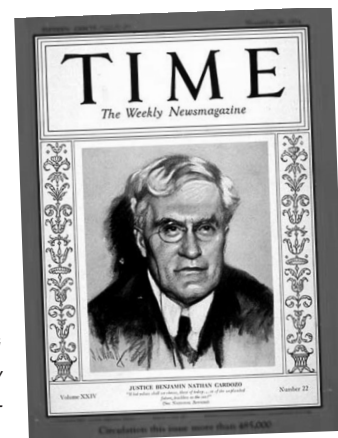
Han så tegnet skrevet på himmelen, samtidig som en stemme sa «*In hoc signo vinces*» (i dette tegnet skal du vinne). Tegnet var kjent fra før som Chi-Rho, de første to bokstavene i chi-rho-iota-sigma-tau-omicron-sigma eller ΧΡΙΣΤΟΣ (CRISTOS). Tegnet har blitt stående som symbol for Jesus, selv om kritiske røster hevder det opprinnelig var et monogram for tidsguden Chronos. Andre hevder dette bare er med og gir tegnet en større symbolverdi.

En moderne bruk av dette symbolet finner vi i det engelskspråklige «X-mas», samt i det nyeste operativsystemet fra Bill Gates. Microsoft har vært kryptisk i sine forklaringer på hvorfor de valgte forkortelsen XP. I en forklaring hevdes det å stå for «*eXPe-rience*» (opplevelse), i en annen at «*Cairo*» (som uttales på tilnærmet samme måte som de greske bokstavene XP, *chi-rho*) var et tidlig kodenavn for utviklingen av Windows XP.

Hollywoods tolkning

Analogien mellom Jesus og et operativsystem er uansett ikke dårlig, et poeng blant annet Hollywood og brødrene Wachowski har tatt opp i filmene om «*The Matrix*». Ordet matrix (eller matrise) er forøvrig en variant av det latinske ordet mater (mor), og kan oversettes som livmor. Nettleksikonet Wikipedia forteller at en matrise er en «*situasjon eller omsluttede substans som kan gi opphold, grunnlag eller vekstvilkår for noe annet*» – ikke ulikt slik mange opplever sin tro. Den amerikanske høyesterettsdommeren Benjamin Nathan Cardozo (1870-1938) brukte ordet svært poetisk i en av sine siste domsavsigelser: «*Talefriheten er selve matrixen, den tilstand som ikke kan ofres, av omtrent hver eneste form for frihet.*» ●

Benjamin Nathan Cardozo på forsiden av Time Magazine (1934).

Reportasje

Endelig klart for åpning

Onsdag 13. september er det klart for offisiell åpning av «Det gule huset» på Nesttun. Gamle Midtun skole fra 1894 gjenoppstår som et allaktivitetshus i regi av organisasjonen Sesam.

AV: MAGNE FONN HAFSKOR OG JAN HANCHEN MICHELSEN

Virksomhetsleder Torill Hansen Kongsbakk kan med dette markere en foreløpig slutt på en prosess som tok til i 1999, da Sesam første gang kontaktet kommunen med forespørsel om å leie eller overta skolen. For fire år siden ble huset overtatt for den fyrstelige sum av én krone. Utallige dugnadstimer senere er det klart for offisiell åpning.

– Er det ferdige nå?

– Vårt mål er å aldri bli helt ferdige. Slik kan folk fortsatt få være med i dugnadsgjengen, og ha gleden av å kjenne seg nyttig og tilhøre et fellesskap. Vi ønsker å ha en raus holdning til dugnadsinnsats, alle typer «effektivitet» er velkommen, sier Kongsbakk.

Nærmiljøtiltak

Huset skal være et aktivt nærmiljøtiltak åpent for alle, og preges av spennende romløsninger: Her er forsamlingslokale med peis, musikkrom, bibliotek,

ÅPNES 1 SEPTEMBER. - Nå er det tid for offisiell åpning av Det gule huset, sier virksomhetsleder i Sesam, Torill Hansen Kongsbakk. Bildet er fra 2003 - og mye har skjedd siden.

et romslig kjøkken og et sentralt rom for stillhet og ettertanke. Og kjellerlokalene tenkes brukt til kreative aktiviteter som bringer mennesker nærmere hverandre.

Storstilt åpning

Åpningsseremonien 13. september begynner i Birkeland kirke kl. 14. Per Lønning taler og Marianne Juvik Sæbø vil opptre med sang. Etterpå blir det åpent hus, med mulighet for å «myldre» i det gule huset. Vel kl 19.00 vil Per Lønning holde et foredrag.

Dagen etter blir det invitert til gratis familiemiddag, med underholdning - åpen for alle. Fredag 15. september er det skjer det også mye i huset. Kl. 12-14 er det fredagstreff, mens «Fredagskaffen» kl. 19-24 er et åpent ungdomstilbud - inkludert fast temadel.

-Første tema er et foredrag rundt temaet «dop» ved lensmann Norvald

Visnes, og vi planlegger ytterligere tre foredrag i høst. Vi starter videre et sykurs for jenter i alderen 13-18 år 21. september, sier Kongsbakk, som også forteller at det blir kurs for alle som ønsker å lære seg litt selskapsdans.

-Drømmen er å få en gruppe som kan opptre for og danse med beboere på sykehjemmene i Fana, avslutter virksomhetsleder Torill Hansen Kongsbakk. ●

Sesam i korte ord

Sesam er et diakonalt livssyklusarbeid, organisert som en stiftelse. Formålet er å virkeliggjøre kirkens diakonale oppdrag i Fana bydel ved å gi omsorg, bygge fellesskap og fremme trivsel i bydelen. Sesams fire satsningsområder er:

- Åpen barnehage
- Psykiatrisk dagsenter
- Eldresenter/eldrearbeid
- Frivillighetssentral

Familieskolen i Bergen

Seks kvelder og en weekend for dere som ønsker å få det enda bedre sammen. Oppstart mandag 9. oktober 2006.

www.familieskolen.no

KIRKENS SOS TRENGER FLERE MEDARBEIDERE!

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere til krisetelefonen, og starter derfor nytt kurs i samtaleferdigheter og krisehåndtering. Kurset går på mandagskvelder med kursstart 18. september 2006. Medarbeiderne har vakt ca. hver 12. dag, og får støtte og veiledning så lenge de er med i tjenesten.

For å bli med må du være over 20 år. Oppgaven er å lytte til innringer, og tåle å møte et annet menneskes smerte og sorg. Medarbeidere skal ikke finne løsninger eller "gode råd". Velkommen til en viktig og meningsfull tjeneste og et godt fellesskap! Ring oss på tlf. 55 32 58 45 på dagtid eller 480 35 841 kveld og helg. Du finner mer informasjon på www.kirkens-sos.no

 Kirkens SOS

Hvalene i horisonten

Kjære far! Du er ikke alltid like begeistret for våre nye landsmenn. Spesielt ikke dersom deres hudfarge er noen toner mørkere enn din egen.

- Det er nå 115.000 av dem bare i Oslo, sier du.

- Det må gjerne komme 115.000 til, svarer jeg. Så sier vi ikke mer til hverandre på en stund. Mor lager kaffe, vi drikker hver vår kopp i stillhet. I hodet mitt dukker det opp et barndomsminne. Vi var på søndagstur, du og jeg. Det var nesten blitt en vane. Mor var hjemme og laget middag, brødrene mine mekket på bilene sine, du og jeg gikk på tur i fjellet.

- Herfra kan vi se helt til havet! utbrøt du gjerne stolt når vi satte oss ned på utsiktspunktet vårt og dagen var fin.

- Kan vi se hvalene? spurte jeg. Du gav meg kikkerten i hånden, ba meg lete med øynene. Ofte trodde jeg at det var hvaler jeg så – de lignet store skip med master som sank i horisonten. Du var aldri av dem som pratet mest, men her oppe gikk gjerne samtalen lettere.

- Vi kommer alle fra havet, filosoferte du.

- Men noen av oss vendte tilbake. Vi delte en sjokoladeplate, skylte den ned med krystallklart kildenvann. Jeg ville høre historier, ba deg fortelle fra gamle dager – fra du var liten. Om krigen. Bestefar hadde en gammel sigareske laget av bjørkenever. Oppe i den lå det en tysk pengeseddel som lød på 10 millioner mark. Begge deler hadde han fått fra en russisk krigsfange på Ulven leir – som takk for noen skiver brød han hadde stukket til ham.

- Er tyskere onde mennesker? spurte jeg.

- Ikke tyskerne, ikke de vanlige soldatene som kom til gården og kjøpte mat, svarte du.

- De hadde nok ikke noe valg.

Refleksjon

Men offiserene, krigsherrene, Hitler selv... Du ble stille. Du manglet ord for å beskrive slik ondskap.

- Og så det ufattelige som skjedde med jødene. Vi så jo at krigsfanger ble behandlet dårlig, spesielt de russiske. Men vi kunne ikke forestille oss hva som foregikk i konsentrasjonsleirene.

Jeg husker at jeg syntes dette var et langt og vanskelig ord. Konsentrasjonsleirene. Et ord som nesten var for stort og farlig til at man kunne tenke på det.

- Hvorfor var de så slemme mot jødene? spurte jeg.

- Jeg tror det var en form for sjalusi, svarte du.

- Jødene var kjent for å være flinke folk.

Min mor setter frem en nybakt, varm sjokoladekake til kaffen. Min far ser på den mørke og innbydende kaken.

- Tenk at jeg skulle bli oldefar – til en mulatt! sier han, tydelig stolt.

- Mulatt? spør min mor.

- Hva skal man si da? spør min far tilbake.

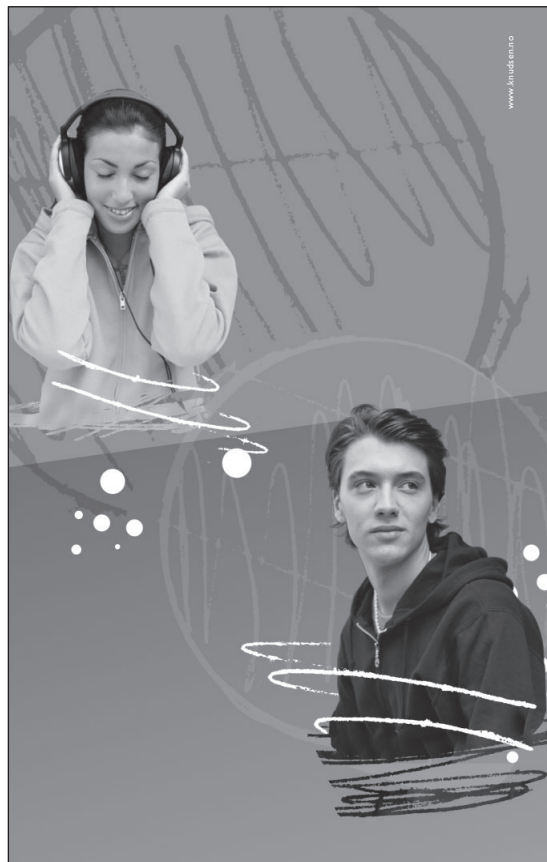
- Det er vel det det heter når mørkhudede får barn med lyshudede?

- Da er din datter også mulatt, sier min mor, ser på meg og min fars solbrune sommerhud.

- Det er ihvertfall ikke meg hun har fått den mørke hudfargen fra.

- Kanskje jeg er en hval, sier jeg.

KJÆRLIG HILSEN DATTEREN

Bobmedlemskap – en gave for fremtiden!

Et medlemskap i Bergen og Omegn

Boligbyggelag er den perfekte gaven til konfirmanten. Også ypperlig som dåps- eller bursdagsgave.

Innmelding kroner 300 per medlemskap.

Ingen årlig kontingent før etter fylte 18 år.

Sørg for at den du er glad i får ansiennitet på boligmarkedet!

Se www.bob.no, ring oss på 55 54 74 00 eller kom innom oss i Bobhuset, Nygårdsgaten 13-15.

bob
bygger fellesskap

Sorgen det ikke sendes blomster til

Program

Onsdag 27. sept kl. 19.00 – 21.30 i Storetveit menighets-hus, Kirkevn. 27, 5072 Bergen

Innleder: Prof. Frode Thuen

Temaer:

- Sorgreaksjoner:
- Hva hjelper?
- Hvordan takler barna et samlivsbrudd?
- Hvordan få til gode ordninger?
- Mulighet for samtale/spørsmål

- Enkelt kveldsmåltid.
- Seminaret er gratis

Påmelding/spørsmål:

Diakon Linda Bårdsen
55 30 81 17 -
linda.bardsen@bkf.no
Diakon Tone Totland
55 36 22 85 -
tone.totland@bkf.no
Menighetskonsulent Therese N.
Mokkelbost, 55 59 71 85

Arr.: Menighetene i Fana prosti

Når det inviteres til sorgseminar i menighetens regi, er det oftest for etterlatte ved dødsfall. Sorg oppleves like sterkt ved samlivsbrudd.

Dersom du er blitt forlatt av din partner, opplever du en sorg ved å være sveket. Det er ikke alltid en får så stor forståelse for dette. Du har ingen grav å gå til. Den som bryter ut, har sin sorg.

Du treffer kanskje «eks-en» med en annen etter kort tid, og tenker: «Mer var jeg ikke verd!» Hjem skal deles, familie og venner blir splittet, o.s.v. Og hvordan takler en dette med barna? Enkelte kan også få det vanskelig med sitt forhold til kirken. Du skal jo ikke bryte ekteskapet.

Menighetene i Fana ønsker også å komme denne gruppen i møte, og vi vil med dette invitere til temakveld 27. september. Vi er glade for å ha med oss Frode Thuen som innleder denne kvelden. Han er professor ved UiB og også kjent fra Vårt Lands samlivsspalter.

Ett av resultatene etter tidligere temakvelder er at flere av de som har møttes denne kvelden har ønsket å møtes videre. Alle er blitt godt kjent med hverandre i disse gruppene. Mange temaer har vært diskutert, det har vært latter og tårer. Det sosiale har betydd mye.

Hjertelig velkommen! Du trenger ikke være fast kirkegjenger for å delta.

FOR PROSTIDIAKONIUTVALGET:
INGER SETNES OG LINDA BÅRDSEN

Arr.: Menighetene i Fana prosti

Prosten takkar

60-årsdagen min vart for meg ei stor og rik oppleving! Hjarteleg takk til Fana prosti, Fana menighet og Fana kyrkjeor, og til alle som kom og deltok på festdagen! Varm takk for alle helsingane! At det vart gitt kr. 40.000,- i jubileumsgåve til styrking av barnarbeidet i Fana menighet, oppleves som ein stor og framtidretta inspirasjon! Saman går vi vidare i positivt byggjande arbeid!

Beste helsing
Per Barsnes

**BERGEN OG OMEGN
BEGRAVELSEHJELP**

Teatergt. 20, 5010 Bergen • DØGNVAKT
Tlf. 55 21 44 50 • PARKERING
Mobil 917 51 700 • BLOMSTER
• MONUMENTER

Solstrands Begravelsesbyrå

Herman Fossgt. 11, 5007 Bergen
Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
E-post: post@solstrands.no
Vår erfaring - din trygghet

Hvordan har du det
EGENTLIG?

Krisetelefon
815 33 300

E-posttjeneste
www.kirkens-sos.no

Kirkens SOS
ET MENNESKE Å PRATE MED
NÅR LIVET ER SOM VERST

Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om gudstjenester
i Fana Prost.

E-post:
marianne@fanaposten.no
E-post:
annonseavd@fanaposten.no

**Husk på
dåpsbarna!**

Gode bøker og
god musikk får du hos

Vetrlidsallmenningen 1
tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no
www.vestbok.no

Velkommen til

FANA SPAREBANK
- en bank å stole på

tlf. 55 91 98 00
www.fanasparebank.no

Hvem-hva-hvor i Bønes menighet

Bønes menighet

telefon 55 30 81 00
 åpningstid . . . . . kl. 0800-1500
 e-post . . . bones.menighet@bkf.no

ANSATTE I BØNES MENIGHET

Sokneprest Kari Vatne

telefon . . . 55 30 81 03 / 55 30 81 15
 e-post . . . . . kari.vatne@bkf.no
 privat 91330556

Sokneprest (Storetv.) Bjarte Holme

telefon 55 30 81 12
 privat 55 28 36 58
 e-post . . . . . bjarte.holme@bkf.no

Kapellan Inge Høyland

telefon . . . 55 30 81 16/55 30 81 03
 e-post . . . . . inge-hoyland@bkf.no
 privat 41 56 39 72

Organistvikar Jens Christian Blom

telefon 977 62 586
 jens.christian.blom@hotmail.com

Kirketjener Arthur Nordeide

telefon 55 30 81 03
 privat 5512 09 86

Konsulent Therese N. Mokkelbost

telefon 55 59 71 85
 e-post . . . bones.menighet@bkf.no
 Privat 55 91 31 36

Kateket Bodil Dyrøy Bredholt

kateket 55 30 81 18
 e-post . . . . . bodil.bredholt@bkf.no

Diakon Linda Bårdsen

diakon 55 30 81 17
 e-post . . . . . linda.bardsen@bkf.no

Bønes Menighetsråd

Kontakt: Karl Johan Kirkebø
 telefon 55 12 45 78
 Nestleder: Hans Jacob Berg
 telefon 55 12 02 40

Bønes Småbarnstreff

Sosialt treff for foreldre som er hjemme med barn på dagen. Møtes hver onsdag kl. 10.00-12.00 i Bønes kirke, for aktiviteter og sosialt samvær. Kontakt Bodil Bredholt.
 telefon 55 30 81 18

Bønes menighetsrings førskole og barnehage

Våkleiva 68, telefon . . . 55 12 05 50

Bønes Ten – Sing

Øvelse hver ons. kl. 19.30 – 21.30
 Jens Christian Blom 977 62 586

Bønes Speidergruppe NSF

Kontakt: Erik Geber
 telefon 55 12 41 90

Hyggetreff i Bønes kirke

Kontaktperson:
 Linda Bårdsen 55308117

Søndagsskole

Kontakt: Marit Z. Berentsen
 telefon 55 12 23 32

Bønes Minising

Øver hver 2. uke kl. 17.15-18.00 i Bønes kirke. Kontaktperson:
 Marit Drotningstvik . . . 55 12 57 27

Bønes Tria

Tors. kl. 18.15-19.00 i Bønes kirke
 Kontakt: Øivin Christiansen
 telefon 55 12 55 69

FELLES AKTIVITETER BØNES OG STORETVEIT

Besøktjeneste: For den som ønsker besøk eller å bli besøkt. Sorggruppe ved skilsmisse/dødsfall. Kontaktperson for disse felles aktiviteter:
 Diakon 55 30 81 17

Klubben

Kontaktperson:
 Rikke Platou 416 03 050

Bibelgruppetjenesten

Sosialt samvær og samtale om tro
 Kontaktperson: Kari Vatne
 telefon . . . 55 30 81 15/55 30 81 03

Diakonutvalget

Bankgiro 9524.05.03493

Givertjenesten:

Bankgiro 3416.20.00464

Åpen kirke på Bønes

Hver tors kl 12-13 er kirken åpen. Om du vil søke stillheten, tenne lys, eller samtale med noen, er du hjertelig velkommen. Det vil være noen fra staben eller diakonutvalget tilstede.

Shell spanderer
 hver 6. bilvask

Bønes Bilistsenter
 55 12 01 80

Begravelsesbyrået i FYLLINGSDALEN

55 15 40 90
 HELE DOGNET

Kommer i hjemmet for samtale.

O. Abbedissen Begravelsesbyrå a.s

Odd Abbedissen
 PRIVAT
 55 16 04 43

Folke Bardottesvei 44-46
 Spectrum v/Oasen - 5147 Fyllingsdalen

Liss- dame- og herrefrisør
SALONGEN

Telefon 55 12 19 75
 Øvre Kråkenes 115 - 5152 Bønes

COOP
 mega
KRÅKENES

Bjergvin
 BEGRAVELSESBYRÅ

Eilif Andersen
 DØGNVAKT: 55 20 23 00
 Natlandsveien 8, Landås

BØNES HAGESENTER

Bønnesskogen 40
 5152 Bønes
 Tlf. 55 12 29 21

safari

KRAMBUA

Åpningstider
 Man-fre 0900-2100
 Lørdag 0900-2000
 Telefon: 55 27 37 30
 Butikken yter også Postens tjenester

*Ti kan hjelpe til med rådgivning/
 tilrettelegging ved begravelser/kisettelser*

GRAVFERDSHJELPEN A/S

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING

Hele døgnet
 Tlf. 55 28 05 22

Hagerupsvei 32X, 5093 BERGEN

infodoc as
 BRUKERVENNLIGHET SATT I SYSTEM

Bergen: Infodoc as, P.B. 183, Bønes, 5849 Bergen
 Tlf. 55 52 63 00 - Fax. 55 52 63 29

www.infodoc.no

Bønes
 gårdsmat

Bønnesstranden 50 - 5155 Bønes
 Tlf. 55 91 68 44 - Mob 992 48 377
 Åpent: Tor-fre 12-19 • Lør 9-15

Bjarne Johnsen a.s

Postboks 13 Kokstad - 5863 Bergen

RAMBOLL

Medlemmer i Mødrelaget samlet til jubileumsfest i kirken: Gudny Hoel, Birgit Stigen, Malene Kleppe, Annemor Fonn, Bergljot Volkensen, Ingrid Oterhals, Åsta Lid, Elna Augestad, Dagny Aune og Jossa Gjeitrem.

Jubileumsfest i Mødrelaget

Lørdag 10. juni feiret mødre- laget 50-års jubileum i Bønes Kirke.

AV MALENE KLEPPE

Tanken om å feire dagen hadde vært levende lenge mellom medlemmene og forberedelsene startet tidlig. Det ble satt en grense ved 30 personer. Det var naturlig å invitere dem som hadde hatt en tilknytning til søndagsskolens arbeid.

Fra Kretskontoret kom M. Hauge.

Resymé

Emnet hennes var Kvinner i Gamle Testamentet. Hun gav oss et interessant bilde av mange kvinners fremtredende stilling i vår eldste historie. Ten-åringen Marthe Håland Wang gledet med vakker sang, akkompagnert av sin far. Sjømannsprest Asbjørn Vilkenen spilte til sangen.

Som vanlig delte vi et måltid sammen, denne gangen med ferdig mat. Bordene var nydelig dekket med blomsteroppsatser fra Gudnys hage, vifteservietter og flerfargede telys. Og med Dagny og Elna som smilende oppvartere, kunne vi glede oss sammen i den fine sommerkvelden.

Malene ønsket velkommen og røpet deler av programmet for gjestene. An-

nemor tok ledelsen etter serveringen og innledet med å fremføre to fine dikt. Dagny fikk forsamlingen til å smile gjenkjennende da hun leste en historie på rim, om det å bli gammel å miste husken. Sogneprest Bjarte Holme kom med en varm hilsen og takket for støtten til søndagsskolen gjennom hele 50 år. Slik fortsatte det med hilsener fra flere av gjestene.

Et høydepunkt i festen, var nok å lytte til litt av historien vår – skrevet og lest av Gudny Hoel. Etter blomteroverrekkelser og gode ønsker takket vi hverandre for den fine kvelden. I takk til Gud for alle disse årene får vi fortsatt se fremover under mottoet: Barna for Kristus. ●

Tur til Flatbreen for tidligere «klubbiser» og foreldre

Mange har gode minner fra breturer ved Flatbrehytten og mange foreldre har hørt entusiastiske historier om klubbturene. Du har sikkert tenkt: Skulle være artig å komme opp dit (igjen). Vi forsøker å gi deg sjansen helgen 22 - 24 september. Om du er interessert ta snarest kontakt med Finn Gunnar Nielsen (telefon????). Breerfaring ingen forutsetning. Husk at hytten har ikke mange plasser, så her blir det «først til møllen»-prinsippet. ●

Mødrelaget for Strømme og Bønes søndagsskoler 50 år

PROLOG TIL JUBILEUMSFESTEN AV GUDNY HOEL

Mødrelaget for Strømme og Bønes
søndagsskoler er 50 år,
et godt voksent lag som begynte i magre kår.
En liten flokk med hjerter som brant for søn-
dagsskolen var drivkraft nok.

Søndag etter søndag var barna
samlet i primitive Frøyhall.

På harde trebenker uten ryggstø –
modne for forfall.

Flanellograf og enkel sang fylte F
røyhall den gang.

Også på Bønes i dr. Svindlands «lokale»
var det søndagsskolebarn og de var
mange i tallet.

Finn Wiig Sjursen la fram en visjon
han hadde fått:

En støttegruppe for søndagsskolen
hadde vært godt.

Vi så det klart

og Mødrelaget var klart til start.
Et medlemstall på syv høres lite ut,
men ingen forakt for den spede start.
Vi ble 20 til slutt.

Vi kom sammen hver 14. dag
og hadde det koselig i lag.

En holdt andakt, vi spiste og sang.
Dette ble rutine, hver eneste gang.

Vi diskuterte, vi planla –
her må det penger til.

Utrolig hva som går når vi bare vil.
Utlodninger ble satt i sving

Med håndarbeid og mange flotte ting.

Frøyhall var god å ha,

Selv med de begrensninger den oss ga.
Gud var med og velsignet det hele.

Penger kom inn, så vi med andre fikk dele.

Juletefest det måtte vi ha.

Kakao og boller var menyen da.

En appelsin til slutt vi måtte få,

Også til det hadde vi fått råd.

Søndagsskolens landtur ble et årlig innslag,

Arrangert av søndagsskolens mødrelag.

Turen gikk til forskjellige steder,

Alvøen, Kløkkarvik, Vassenden og Os.

Med godt humør og masse gleder,

Med fulle busser fra Fana-Os-Milde

Ble det et aktuelt situasjonsbilde.

Etter fire aktive år kunne vi overrekke
Den flotte søndagsskolefanen vår.

Et resultat av kreativitet på sitt beste
Håndlaget fra topp til tå for det meste.

På 60-tallet var det ikke allemannseie å ha bil.

Vi brukte Apostlenes hester –

og travet av gårde med et smil.

Heller ikke den gang var det bare
sol og måneskinn,

Nei vind og regn pisket også mot vårt kinn.

Da var det godt med det lune hjem

Hvor vi samles med alle dem som levde

og åndet for samme sak:

Barna for Kristus – vårt felles ordtak.

Etter mange år måtte Frøyhall avskrives.

Hvor fantes et sted hvor barna kunne trives.

Jo, i Husmorlagets Barnehage fikk vi leie rom

Og dit ble det mange barn som kom.

I løpet av 50 år er mange ting
forandret blitt.

Fra å være mødre er vi blitt gamle og slitt.
Men selv i gråhåret alder får vi skyte skudd
som er friske o grønne.

Det må være et verk av Gud –
vi kan det ikke skjønne.

Det er en tid til alt – og alt har sin tid –
Det er i Ordet talt og det er det visdom i.

Mange er flyttet til den evige bolig
Også med det må vi gjøre oss fortrolig.

Vi minnes dem som en gang var med
Og tenker på dem med takknemlighet og fred.

Så har nye kommet og sluttet seg til

Og vi fortsetter arbeidet så lenge Herren vil.
Det er slutt på utlodninger og fester med mer

Men vi møter trofast opp – en gang hos hver

Vi gleder oss i fellesskapet og
sanggleden er stor

Et enkelt lite måltid vi

delar rundt vårt bord.

Et oppmuntringens ord om ikke å bli trette
Til dere i søndagsskolen må nettopp bli dette:

Å gjøre det gode mens det ennå er tid

Og Guds velsignelse vil aldri utebli.

Vi takker alle dere som er samlet i dag

Og jubilerer med oss i

vårt kjære mødrelag. ●

Har du lyst på en søndagstur?

**Fellesskap er viktig for
et godt menighetsliv.**

AV KARL JOHAN KIRKEBØ

Her står feiringen av Gudstjenesten og det kristne fellesskapet sentralt. Men vi må heller ikke glemme det sosiale samvær.

Menighetsrådet vil til høsten starte opp forsøk med aktiviteter etter Gudstjenesten på noen søndager. Det kan være en fjelltur av forskjellig vanskelighetsgrad, familiepicnic med grilling og leker, kulturaktiviteter. Vi er stort sett åpne for det meste, så det er bare å komme med forslag.

Været i vårt kjære Bergen er jo ustabil, så vi må ha en god rutine for varsling. Både om noen ønsker å dra noe i gang på kort varsel og om det blir endring i planer. Da er SMS en god løsning. De som kan tenke seg å være med på en eller flere aktiviteter etter Gudstjenesten på søndager, kan derfor stille seg på en liste. De vil da bli varslet med SMS i rimelig tid om hva som skjer og når det skjer.

Dere kan gi beskjed til Karl Johan Kirkebø på epost kjk@iss.no eller mobil 48103222 (på SMS) eller til menighetskontoret..

Den første turen tar vi sikte på å ta søndag 17. september. Målet er ikke fastlagt enda, men det blir et opplegg med familie som målgruppe. En enkel tur, en samling med litt mat og aktiviteter for hele familien. Håper mange har lyst å være med. ●

**DEN BESTE TIDEN
ER DEN DU DELER
MED ANDRE**

Din leverandør: Steinsvikveien 2, 5251 Søreidegrend
Bestilling 22 22 55 55 - www.peppes.no

SPAR

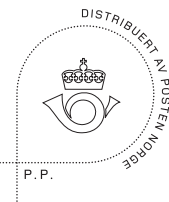
**MATBUTIKKEN PÅ BØNES
Våkleiva 43, 5062 Bønes**

Tlf 55 11 85 00

Returadresse:
Bønes menighet
Øvre Kråkenes 250
5152 Bønes

B

NORGE

FULDISTRIBUSJON

døpte

Bønes

- 18.06 Sophie Engelsen
Sebastian Rosnes
Eirik Lodin Vatne Hamre
16.07 Amalie Linnea W. Monsen
30.07 Sigrid Frugård Steffensen
13.08 Ida Marie M. Konglevoll
Oscar-Andreas Å. Kinden
Kamilla Hansen Stien
Leander Høivik Fredriksen
20.08 Gustav Høyland

vigde

Storetveit

- 10.06 Unni Tvedt og
Thor Willy Kristiansen
17.06 Cathrine Johannesen
og Arne Lutro
01.07 Ann Kristin Landstad og
Are Børjesson
01.07 Linn Beate Hauge og
Øyvind Ståle
08.07 Rigmor Landro og
Oddgeir Hepsø
15.07 Margrethe Thommasen
og Stian Syvertsen
15.07 Helene Wenggaard Berger
og Svein Rune Ellingsen
22.07 Beate Jordahl og
Ståle Reidar Olsen
05.08 Vibeke Vaage og
Herman Meyer
05.08 Lene Henriksen og
Arne Olav Holm
12.08 May Elin Jacobsen og
Kjetil André Haugland

døde

Bønes

- Øystein Storetvedt f.1955
Hans Hille Schelderup f.1918
Paula Lillian G. Pedersen f.1923
Leiv Kaare Smørdal f.1938

- Karna Mølbakken f.1937
Ole Johannes Kårtveit f.1949
Kornelia Dale f.1920
Idunn Kvamme f.1920
Elsa Johanna Strømmen f.1914
Gunnar Bengt Bogno f.1953
Karl Johan Pedersen f.1934
Christer Melsbø Monsen f.1976

gudstjenester

Bønes

13. s. e. pinse, 3. sept.

1900 G2 v/ kap. I.Høyland
Nattverd, offer: menighetsarbeid.
Matt 12,33-37; Sal 40,2-6;
Jak 3,8-12

14. s. e. pinse, 10. sept.

1100 Gudstjeneste v/ s.pr.
B.Holme. Nattverd, dåp, offer
menighetsarbeid. Matt 5,43-
48; 5 Mos 10,17-21; Rom 13,8-10
Søndagsskolen

15. s. e. pinse, 17. sept.

1100 Familiegudstj. v/ s.pr. K.
Vatne. Utdeling av Barnas kirke-
bok til 4-åringer. Offer: menig-
hetsarbeid: Joh 5,1-15; Sal
103,1-6; Ef 5,15-20

16. s. e. pinse, 24. sept.

1100 Gudstjeneste v/ kap.
I.Høyland. Nattverd, dåp, offer:
menighetsarbeid. Luk 10,38-
42; 5 Mos 4,29-31; Fil 4,10-13
Søndagsskole

17. s. e. pinse, 1. okt.

1100 Gudstjeneste v/ s.pr.
K.Vatne. Nattverd, offer: menig-
hetsarbeid. *Job 19,25-27;
Rom 8,18-23; Luk 7,11-17
Søndagsskole

18. s. e. pinse, 8. okt.

1100 Gudstjeneste v/ s.pr.
B.Holme. Nattverd, dåp, offer:
menighetsarbeid. Joh 8,31-36;
Jer 6,16-20; Gal 5,1-6. Søndags-
skole

19. s. e. pinse, 15. okt.

1100 Gudstjeneste v/ kap.
I.Høyland. Nattverd, offer: me-
nighetsarbeid. Mark 10,17-27;
2 Mos 20,1-8.12-17; Fil 1,20-26
Søndagsskole

20. s. e. pinse, 22. okt.

1100 Familiegudstj. v/ s.pr.
B.Holme. Dåp, offer: menighets-
arbeid. TRIA deltar
*Hebr 11,1-4.7-10; 1 Mos 9,8[9-
11]12-17; Joh 9,1-7.35b-38

Bots- og bededag, 29. okt.

1100 Gudstjeneste v/ s.pr.
K.Vatne. Nattverd, offer: menig-
hetsarbeid. Luk 13,23-30; Jes
55,6-7; Gal 6,7-10. Søndagsskole

Storetveit

13. s. e. pinse, 3. sept.

1100 Familiegudstj. v/ s.pr.
K.Vatne og kateket B.Dyrøy
Dåp, offer: IKO. Matt 12,33-37;
Sal 40,2-6; Jak 3,8-12

14. s. e. pinse, 10. sept.

1100 Høymesse v/ kap. I.
Høyland. Nattverd, dåp, offer:
menighetsarbeid. Matt 5,43-
48; 5 Mos 10,17-21; Rom 13,8-10
Søndagsskole

17.09.

G2 v/ Bjarte Holme

19.sept.

1900 Ungdomsgudstjeneste
med pres. av konf.

15. s. e. pinse, 17. sept.

1900 G2 v/ kap. I.Høyland
Nattverd, offer: menighetsarbeid.
Joh 5,1-15; Sal 103,1-6; Ef
5,15-20. Søndagsskole

16. s. e. pinse, 24. sept.

1100 Høymesse v/ s.pr. K.Vat-
ne. Nattverd, dåp, offer: Norges
KFUK-KFUM. Luk 10,38-42; 5
Mos 4,29-31; Fil 4,10-13
Søndagsskole

17. s. e. pinse, 1. okt.

1100 Familiegudstj./ høstak-
kefest v/ s.pr. B.Holme og kateket
B.Bredholt. Utdeling av Barnas
kirkebok til 4-åringer. Barneha-
gen deltar. *Job 19,25-27; Rom
8,18-23; Luk 7,11-17

18. s. e. pinse, 8. okt.

1900 G2 v/ kap. I.Høyland
Nattverd, offer: menighetsarbeid.
Joh 8,31-36; Jer 6,16-20; Gal
5,1-6

19. s. e. pinse, 15. okt.

1100 Høymesse v/ s.pr. B.Hol-
me. Nattverd, dåp, Offer: Bjørg-
vin bispedømmeråd. Mark
10,17-27; 2 Mos 20,1-8.12-17; Fil
1,20-26 Søndagsskole

20. s. e. pinse, 22. okt.

1100 Høymesse v/ kap. I.Høy-
land. Nattverd, offer: TV-aksjo-
nen leger uten grenser. *Hebr
11,1-4.7-10; 1 Mos 9,8[9-11]12-
17; Joh 9,1-7.35b-38. Søndags-
skole.

1900 Gospelnight, - Agape
Gospelkor.Preken v/ kap. Inge
Høyland

Bots- og bededag, 29. okt.

1100 Høymesse v/ s.pr. B.Hol-
me. Nattverd, offer: menighets-
arbeid. Luk 13,23-30; Jes 55,6-
7; Gal 6,7-10. Søndagsskole.

KONSERT: «Folketoner og jazz»

i Storetveit kirke søndag 12. no-
vember kl 19. Ingvill Morlandstø
- saksofon. Ragnhild E. Aksten -
sang. Ruth Bakke Haug - orgel
mm. Det blir også med en musi-
ker til (hvem er ikke avklart
ennå). Bill v/ inngang kr 100.-
(60.-). Konserten er støttet av
Bergen Kommune
Prekenlisten for Storetveit;
* 17.09. G2 v/ Bjarte Holme

Giverglede ...

Det er satt i gang fast givertjeneste i Bønes menighet. Vi vet mange føler for å gi til menigheten. Derfor vil vi prøve å hjelpe til å finne gode prosjekter og melde tilbake om hvordan det utvikler seg. Alle som har vært med i Bønes menighet har kjent gleden over å oppnå

målene. Det vi ser for oss er et prosesjonskors og messehagel til bruk under gudstjenestene. Har du lyst til å melde deg som fast giver kan du bruke denne påmeldingsslippen. Du vil så få tilsendt giroblankett fra oss.

Svarslippen sendes Givertjenesten
v/Per Røen, Kråkeneslia 45, 5152 Bønes

Jeg vil melde meg som fast giver:

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr: .....

Jeg vil gi (sett kryss)

Kvartalsvis Halvårlig Årlig

Sign:.....